

ازدواج موفق

www.ketab.ir

دکتر سید عظیم قوام

مؤسسه فرهنگی هنری قدر و لایت

عنوان و نام پندادهور	: ازدواج موفق [کتاب] / قوام، سید عظیم
مشخصات نشر	: تهران: موسسه فرهنگی هنری قدر و لایت، ۱۴۹۲
مشخصات ظاهری	: ۵/۲۱×۱۴×۰.۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۹۵-۳۲۱-۷
وضعیت فهرست نویسی	: آنلاین (چاپ دوم)
پادداشت	: چاپ اول: ۱۴۹۱ (فیبا).
پادداشت	: چاپ دوم.
پادداشت	: کتابخانه: ص. [۲۴۳-۲۴۹]. همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: زنانشون
موضوع	: همسرگزاری
شناسه افزوده	: موسسه فرهنگی هنری قدر و لایت
ردیه بندی کنگره	: HQ742.3'۸۵ ۱۴۹۲
ردیه بندی دورنیش	: ۳۰۹/۸۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۱۲۰۸۴

موسسه فرهنگی هنری قدر و لایت

تألیف: دکتر سید عظیم قوام

ناشر: موسسه فرهنگی هنری قدر و لایت

نوبت چاپ: چهارم ۱۴۰۳ شماره چاپ: ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

حرروفهایی، تلفیقی، نیما

چاپ و صحافی: قدرولایت (دیجیتال)

طراج جلد: خلیلی فرد

قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-۹۶۴-۴۹۵-۳۲۱-۷

تلفن: ۰۶۶۳۶۹۹۵۸ - ۰۶۶۳۶۹۹۱۱۱۵۱

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول - ضرورت و اهمیت ازدواج
۱۷	۱- زوجیت در نظام آفرینش
۱۸	۲- دستور قرآن درباره ازدواج
۱۸	۳- ازدواج، سنت اسلامی
۱۹	۴- پاداش واسطه شدن در امر ازدواج
۲۰	۵- واجب شدن ازدواج
۲۱	۶- فرار از ازدواج
۲۳	فصل دوم - آثار و فواید ازدواج
۲۵	۱- ارضای غریزه جنسی
۲۸	۲- ایجاد آرامش و آسایش
۲۸	۳- ایجاد انس و مودت
۲۹	۴- سلامت اعصاب و روان
۳۰	۵- سلامت و امنیت اجتماعی
۳۰	۶- رعایت اخلاق و عفت
۳۱	۷- کسب استقلال
۳۱	۸- احساس مسئولیت بیشتر
۳۲	۹- حفظ نسل
۳۳	۱۰- زینت یکدیگر و پوشش عیوب هم

۳۴	۱۱- ارتقای سلامت دینی
۳۵	۱۲- فضیلت متأهل بر مجرد
۳۶	۱۳- کسب روزی
۳۶	۱۴- باز شدن درهای رحمت الهی

فصل سوم - موانع ازدواج

۴۰	۱- ادامه تحصیل در دانشگاه
۴۱	۲- نداشتن شغل
۴۳	۳- ترس از مشکلات مالی
۴۵	۴- نداشتن مسکن
۴۶	۵- خدمت سربازی
۴۸	۶- عقوبات مسئولیت‌پذیری
۴۹	۷- نامناسبی جنسی از راههای نامشروع
۵۰	۸- ازدواج مؤقت
۵۱	۹- مخالفتها و سختی‌های دین
۵۲	۱۰- وجود خواهر یا برادر بزرگتر
۵۴	۱۱- تهیه جهزیه مناسب
۵۴	۱۲- سختگیری زیاد و وسواس در انتخاب
۵۵	۱۳- جواب رد شنیدن
۵۷	۱۴- ترسیدن از ازدواج

فصل چهارم - ملاحظات مهم پیش از ازدواج

۵۹	۱- مشاوره و مطالعه در امر ازدواج
۶۱	۲- دعا و توسل به خدا
۶۳	۳- سن ازدواج
۶۴	۴- خودداری از ازدواج بدون شناخت کافی
۶۷	۵- پرهیز از ازدواج با غیر هم‌گفو (همتا)
۶۸	۶- نقش نظرات والدین
۶۹	

۷۰	پرهیز از ازدواج از روی ترخّم . . . . .
۷۱	خداداری از ازدواج به خاطر انتقام . . . . .
۷۳	پرهیز از ازدواج به طمع مال و ثروت . . . . .
۷۴	پرهیز از ازدواج به دلیل فشار یا جلب رضایت دیگران . . . . .
۷۵	ازدواج فامیلی . . . . .

فصل پنجم - ویژگیهای همسر مناسب . . . . .

۷۷	۱- همتایی در باورها و اعتقادات . . . . .
۸۰	۲- داشتن صداقت . . . . .
۸۲	۳- خوش اخلاق و مؤدب بودن . . . . .
۸۳	۴- عامل به تکالیف عبادی . . . . .
۸۴	۵- داشتن سلامتی مهیّا . . . . .
۸۵	۶- داشتن حیا و رعایت عذر و احباب . . . . .
۸۶	۷- چهره و اندام مورد پسند . . . . .
۸۸	۸- داشتن خانواده بسامان . . . . .
۹۰	۹- عاقل و فهمیده بودن . . . . .
۹۳	۱۰- معتماد و شرابخوار نبودن . . . . .
۹۳	۱۱- قانون و کم توقع بودن . . . . .
۹۴	۱۲- بدین و شکاک نبودن . . . . .
۹۶	۱۳- همتا بودن از نظر مالی . . . . .
۹۷	۱۴- تناسب سطح تحصیلات . . . . .
۹۹	۱۵- تفاوت سنی . . . . .
۱۰۱	۱۶- واقع نگری در شرایط همسر مناسب . . . . .
۱۰۳	۱۷- ملاکها و شرایط خاص و موردي . . . . .
۱۰۴	

فصل ششم - اشتغال همسر . . . . .

۱۰۷	۱- رابطه تحصیل با اشتغال . . . . .
۱۰۹	۲- دلایل و انگیزه های زنان برای اشتغال . . . . .
۱۱۰	

۳- دلایل و انگیزه‌های کسانی که زنان را به اشتغال تشویق می‌کنند.....	۱۱۲
۴- آثار مثبت اشتغال زنان	۱۱۴
۵- آثار منفی اشتغال زنان	۱۱۵

فصل هفتم - شیوه آشنایی و شناخت همسر مناسب

۱- اهمیت شناخت و شیوه آشنایی	۱۲۵
۲- ملاحظات کلی برای شناخت صحیح	۱۲۶
۳- روش‌های نادرست آشنایی و کسب شناخت	۱۳۲
۴- جلسات شناخت با حضور خانواده‌ها.....	۱۳۷
۵- جلسات شناخت خصوصی زوجین.....	۱۴۳
ع- تحقیقات	۱۵۰

فصل هشتم - مهریه

۱- مفهوم مهریه	۱۵۵
۲- فلسفه و مبانی مهریه	۱۵۷
۳- مهریه‌های بسیار زیاد	۱۵۹
۴- مهریه‌های عجیب و غریب	۱۶۱
۵- مهریه‌های بسیار ناچیز	۱۶۵
ع- مهریه‌های متوسط و مناسب عموم	۱۶۶

فصل نهم - جهیزیه

۱- فلسفه جهیزیه	۱۶۹
۲- جهیزیه‌های سنگین امروزی و دلایل آن	۱۷۱
۳- آثار و نتایج منفی جهیزیه‌های مفصل	۱۷۱

فصل دهم - خواستگاری، نامزدی، عقد و عروسی

۱- مفاهیم خواستگاری، نامزدی، عقد و عروسی	۱۷۹
۲- نکات مربوط به خواستگاری	۱۸۱

۱۸۵	۳- مطالب مربوط به دوران عقد
۱۸۸	۴- ملاحظات مربوط به خرید
۱۸۹	۵- نکات مربوط به عروسی
۱۹۷	فصل یازدهم - روابط جنسی
۱۹۹	۱- اهمیت و ضرورت تأمین غاییز جنسی
۲۰۲	۲- مقدمات آمیزش
۲۰۶	۳- آمیزش‌های زیان‌آور و مکروه
۲۰۹	فصل دوازدهم - بچه‌دار شدن
۲۱۱	۱- زمان بچه‌دار شدن
۲۱۲	۲- علل فرار از بچه‌دار شدن
۲۱۷	۳- مزايا و فواید بچه‌دار شدن
۲۱۹	۴- تعداد فرزندان
۲۲۲	۵- فاصله سنی بین فرزندان
۲۲۳	۶- دختر یا پسر بودن فرزند
۲۲۵	فصل سیزدهم اطلاعات حقوقی و قانونی
۲۲۷	۱- مقررات مربوط به نامزدی
۲۲۸	۲- مقررات مربوط به شرایط عقد
۲۲۹	۳- مقررات مربوط به موانع ازدواج
۲۳۰	۴- مقررات مربوط به مهریه
۲۳۱	۵- مقررات مربوط به حقوق و تکاليف زوجين
۲۳۳	فصل چهاردهم اطلاعات فقهی و احکام
۲۳۵	۱- احکام مربوط به عقد
۲۳۶	۲- احکام مربوط به موانع ازدواج
۲۳۹	منابع و مأخذ

پیشگفتار

اسلام، خانواده را رکن مهم اجتماع می‌داند. هستهٔ اولیه‌ای که در تربیت و سرنوشت انسان، نقش بی‌بدیل دارد، خانواده است. اسلام ازدواج سالم و صحیح را مقدمه‌ای برای انعقاد نطفه، تربیت صحیح، انتقال فرهنگ الهی به نسلها و آمادگی برای ایفای نقش سازنده و مثبت در اجتماع می‌داند و لذا بر شرایط و ملاکها وقت در انتخاب همسر و سالم برگزار شدن مقدمات آن، تأکید بسیار دارد.

خانواده موفق وابسته به ازدواج محقق است. ملاکها و شرایط بایستی آسمانی باشدند تا محیط خانواده الهی و کمال انسان در آن محقق شود.

مؤلف محترم، قبلًا «خانواده موفق» را تألیف نموده‌است. مورد استقبال بسیار قرار گرفت و از پرفوروشترین کتابهای این مؤسسه به شمار می‌رود. اینکتاب «ازدواج موفق» را تدوین نموده‌اند که درواقع مکمل کتاب قبلی است. در کتاب «خانواده موفق»، اصول مربوط به همسرداری و تربیت فرزند ارائه شده بود و در این کتاب اصول مربوط به ازدواج همچون ضرورت، آثار و فواید، موافع، ملاحظات قبل از ازدواج، ویژگیهای همسر مناسب، شناخت همسر مناسب، اشتغال، مهریه و ... مورد بحث قرار می‌گیرد. شیوه ارائه مطالب از ویژگیهای این کتاب است که آن را قابل استفاده برای قشرهای مختلف و سهل‌الفهم برای عموم و در عین حال شیوا و جذاب نموده است.

از مؤلف محترم، جناب آقای میر عظیم قوام قدردانی می‌نماییم و امیدواریم خداوند متعال بر این اثر تأثیر کافی و بر مؤلف آن اجر وافی عنایت فرماید.

مؤسسه فرهنگی هنری قدر و لا پت

مقدمه

خانواده، نخستین و مهم‌ترین نهاد اجتماعی در تاریخ فرهنگ و تمدن انسانی است. در فرهنگ اسلامی، خانواده همانند دژی استوار و نهادی مقدس، بیش‌ترین مسؤولیت را در رشد و تربیت، و تعالی و سعادت وجود انسان بر عهده دارد. به همین دلیل، اصل دهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مقرر می‌دارد: «خانواده خانواده واحد بنیادی جامعه اسلامی است، همه قوانین و مقررات و برنامه‌ریزی‌های مربوط، باید در جهت آسان کردن تشکیل خانواده، پاسداری از قداست آن و استمرار ایام خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاق اسلامی باشد.»

سعادت و سلامت جامعه، به سلامت و پویایی نظام خانواده وابسته است و سلامت و تعادل نظام خانواده نیز به نحوه گزینش همسر و اصول همسرداری، و همچنین روابط بین اعضای خانواده و تربیت فرزندان بستگی دارد. خانواده با پیمان ازدواج و پیوند همسری بین دختر و پسری هوشمند و برخوردار از بلوغ فکری و اخلاقی پایه‌گذاری می‌شود. بی‌تردید، شناخت و آگاهی دختر و پسر در زمینه چگونگی برقراری پیوند مناسب زناشویی، می‌تواند سهم بسزایی در انتخاب صحیح همسر و ازدواجی موفق و پایدار داشته باشد و به تبع آن، تأثیر فراوانی در تربیت صحیح فرزندان و نیز سعادت و خوشبختی خانواده ایفا کند.

اگر بسیاری از فعالیتهای ساده و معمولی زندگی، مانند رانندگی، خیاطی،

آشیزی، آرایشگری، نقاشی و خطاطی نیازمند آموزش و کسب مهارت است؛ آیا مسئله بسیار مهمی چون ازدواج، آن هم با وجود ظرافتها و حساسیتهای روحی و روانی متفاوت انسانها و روابط پیچیده اجتماعی افراد با یکدیگر، نیاز به آموزش و کسب مهارت ندارد؟!

با کمال تأسف در حال حاضر، بسیاری از دختران و پسران جوان، حتی آنانی که تحصیلات عالی دانشگاهی دارند و دچار غرور علمی شده‌اند، بدون مطالعه، مشاوره و بهره‌گیری از تجربیات گذشتگان، بویژه تجربیات و توصیه‌های والدین خود، و همچنین بی‌آن که شناخت کافی در مورد مراحل مختلف ازدواج، بویژه ویژگیهای همسر مناسب، روش شناخت و انتخاب همسر مناسب داشته باشند، اقدام به ازدواج کرده، خود و خانواده‌های خویش را با مسائلات فانی مواجه می‌کنند، که محرومیت از محیط گرم خانواده، اختلاف زناشویی، ناچاری، رفت و آمد در دادگاه‌های خانواده، ناراحتیها و بیماریهای روحی و روانی، از است دادن آبرو و حیثیت، طلاق، دشواری ازدواج مجدد مناسب، ضررها مالی و دمه مشکل کوچک و بزرگ دیگر، از جمله عاقب آن هستند.

این کتاب به دنبال آن است تا به اختصار و زبانی ساده، جوانان عزیز را با مهتم‌ترین مسائل و مراحل یک ازدواج موفق و پایدار آشنا کند تا بدین وسیله بتوانند با رعایت نکات و ملاحظات مربوطه، ازدواج موفقی کنند و در کنار همسر و فرزندان خود، خانواده‌ای مستحکم و سالم داشته باشند، و درنتیجه از لحظه لحظه‌های زندگی خود لذت ببرند و بندهای شایسته‌ای برای خداوند متعال باشند.

مؤلف